

BARNDOM-UTBILDNING-
SAMHÄLLE

Examensarbete i fördjupningsämnet Barndom och lärande

15 högskolepoäng, grundnivå

Aktivt arbete med anknytning

under inskolning

Active work with attachment within introduction period to preschool

Aron Lilliefeldt Ericsson

Linnéa Livman

Förskolläraryxamen 210hp
2023-10-31

Examinator: Despina Tzimoula
Handledare: Matilda Renkvist Quisbert

Förord

Vi är två personer som träffades första gången hösten 2020 på Malmö universitet. Vi fick kontakt med varandra redan under den första kursen. Vi har under hela utbildningen fortsatt hålla kontakten, stöttat varandra samt diskuterat erfarenheter och tankar.

Under våra samtal under utbildningens gång kände vi att vi gärna hade fått mer fördjupad kunskap om inskolningen. Detta gjorde att vårt intresse för att skriva om inskolning blev en självklarhet. Under hela arbetets gång har vi båda två, Aron och Linnéa, hjälpt till lika mycket under arbetet. Vi har delat upp varje rubrik i två delar, så att vi båda har fått skriva lika mycket. Vi gjorde sammanlagt sex stycken intervjuer, det vill säga tre stycken var.

Hela arbetets gång har varit väldigt givande för våra framtida roller som förskollärare och vi är väldigt glada att vi valde just detta ämne till vårt examensarbete. Det har varit tufft och tidskrävande att skriva, men det har varit värt det. Arbetet är inte relaterat till ett pågående forskningsprojekt men vi tror dock att det alltid kommer att forskas vidare om inskolning och anknytning.

Vi vill tacka vår handledare Matilda Renkvist Quisbert som har hjälpt oss genom hela processen. Vi är otroligt tacksamma för all hjälp och alla tips vi fått för att kunna komma vidare och göra detta arbete så bra vi kunnat.

Abstrakt

Relevansen att genomföra denna studie är för att inskolningen bygger grunden för barnets kommande förskolevistelse. Det behövs en trygg och stadig grund för att barns utveckling ska gynnas. Vi vill synliggöra hur arbetet med inskolning ser ut på tre olika förskolor. Syftet med denna studie är att undersöka hur pedagoger aktivt arbetar med anknytning under inskolning. Hur barngruppen agerar/ reagerar när ett nytt barn skolas in kommer även att undersökas. Anknytningspedagogen är en väsentlig del inom inskolningen, hur denna pedagog utses kommer även synliggöras.

För att få svar på vårt syfte och frågeställningar har vi genomfört semistrukturerade intervjuer med pedagoger som dagligen arbetar inom förskoleverksamheten. Med hjälp av tidigare forskning kopplat till vårt syfte och frågeställningar har vi kunnat dra slutsatser och formulera vårt resultat. Med hjälp av våra teoretiska perspektiv i arbetet, anknytningsteorin och ett sociokulturellt perspektiv, har vi kunnat analysera samt dra slutsatser utifrån vårt resultat.

Resultatet av studien visar att pedagogerna arbetar aktivt med anknytning under inskolningen. Hur arbetet ser ut varierar från pedagog till pedagog. En gemensam faktor som alla respondenter tog upp under våra intervjuer var att inskolningen riktar sig inte bara mot barnet utan även mot vårdnadshavaren. Pedagogerna strävar till att barnen, liksom vårdnadshavarna, ska känna sig trygga på och med förskolan. Det varierar från barngrupp till barngrupp hur barngruppen agerar/ reagerar när ett nytt barn skolas in. Pedagoger, som jobbar med äldre barn, berättar att barnen ofta bjuder in det nya barnet, som är under inskolning, till lek och introducerar förskolan för barnet.

Nyckelord: Anknytning, Anknytningspedagog, Barngruppen, Inskolning

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	7
2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	9
2.1 SYFTE	9
2.2 FRÅGESTÄLLNING	9
3 TEORETISKT PERSPEKTIV	10
3.1 ANKNYTNINGSTEORI	10
3.1.1 Anknätningsmönster/ anknätningsstil	11
3.1.2 Anknätningsperson	11
3.2 SOCIOKULTURELLT PERSPEKTIV	12
4 TIDIGARE FORSKNING	14
4.1 ATT BÖRJA PÅ FÖRSKOLAN	14
4.2 ARTEFAKTERNAS ROLL VID ÖVERFÅNGEN TILL KAMRATGRUPPEN	16
4.3 ANKNYTNING, SKOLFÖRBEREDNING OCH INLÄRNING	17
4.4 KOMPLETTERANDE ANKNYTNINGSPERSON	18
4.5 DELAKTIGA FÖRÄLDRAR UNDER INSKOLNING	20
5 METOD	22
5.1 KVALITATIV METOD	22
5.2 INTERVJUER	22
5.3 URVAL	23
5.4 GENOMFÖRANDE	23
5.5 FORSKNINGSETISKA PRINCIPER.....	24
5.6 ANALYSPROCESSEN	26
6 RESULTAT OCH ANALYS	27
6.1 INSKOLNINGENS UPPLÄGG	27
6.1.1 Förskola A	27
6.1.2 Förskola B.....	28
6.1.3 Förskola C.....	29
6.2 ANALYS AV INSKOLNINGENS UPPLÄGG.....	29
6.3 ANKNYTNING UNDER INSKOLNINGEN	31

6.3.1 Förskola A.....	31
6.3.2 Förskola B.....	32
6.3.3 Förskola C.....	32
6.4 ANALYS AV ANKNYTNING UNDER INSKOLNINGEN	33
6.5 ANKNYTNINGSPEDAGOG	34
6.5.1 Förskola A.....	34
6.5.2 Förskola B.....	35
6.5.3 Förskola C.....	36
6.6 ANALYS AV ANKNYTNINGSPEDAGOG	36
6.7 BARNGRUPPEN	37
6.7.1 Förskola A.....	37
6.7.2 Förskola B.....	38
6.7.3 Förskola C.....	38
6.8 ANALYS AV BARNGRUPPEN	39
7 DISKUSSION OCH SLUTSATS.....	41
7.1 RESULTATDISKUSSION	41
7.2 METODDISKUSSION	44
7.3 FÖRSLAG PÅ FORTSATT FORSKNING	45
7.4 SLUTSATS	45
REFERENSER.....	47
BILAGOR.....	50

1 Inledning

Barn har under sin skolgång en lång utbildning där det sker otroligt mycket lärande. Utbildningen startar med övergången från hemmet till förskolan (Skolverket, 2022). Barnets första möte med förskolan och början på sitt lärande är inskolningen. Förskolan blir även en del av många barns liv under många år (Lindgren & Torro, 2017). Vårdnadshavarna blir även introducerade till förskolans värld under inskolningsperioden. Pedagogernas arbete under inskolningen är att ta emot familjen utifrån deras förutsättningar (ibid). Här börjar även arbetet med att bygga en relation till barnet och ge utrymme till barnet att knyta an till pedagogerna på förskolan.

I Läroplan för förskolan 2018 nämns inte ordet anknytning, däremot nämns trygghet och omsorg. Anknytning är en väg till att skapa trygghet på förskolan. Anknytning ur ett förskoleperspektiv är otroligt viktigt för barnet och dess utveckling (Källhage & Malmrot, 2020). Ett sätt att hjälpa barnet på traven genom inskolningen är att inte trigga igång barnets anknytningssystem, exempelvis med stressiga situationer, då detta kan få barnet att söka tröst och stöd hos vårdnadshavaren, det vill säga barnets primära anknytningsperson. Vissa stressiga situationer går dock inte att undvika. När barnet blir lämnat själv första gången på förskolan kommer det att uppstå en stressig situation som triggar barnets anknytningssystem (Källhage & Malmrot, 2020). Här är det då viktigt att en anknytningspedagog försöker att hantera situationen utifrån barnets välmående på bästa möjliga sätt.

Vi har valt att forska om hur pedagoger på förskolor arbetar med inskolningen och utöver detta anknytning samt hur pedagoger tolkar att barngruppen reagerar när ett nytt barn inskolas. Vi anser att dessa är mycket viktiga ämnen då inskolningen är grunden till barnets hela kommande förskolevistelse. Ifall detta är en positiv upplevelse så trivs barnet bättre på förskolan framöver (Källhage & Malmrot, 2020).

Det är viktigt att undersöka bakgrundsinformation om vårt problemområde för att kunna utföra denna forskningsstudie på bästa möjliga sätt. Vi har under förskolläraryrket utbildningens gång stött på begreppet inskolning, men vi anser dock att vi inte fått en djupare förståelse för hur viktig inskolningen egentligen är.

Det är relevant för kommande förskolepedagoger att få en djupare förståelse inom ämnet för att i framtiden kunna skola in nya barn på förskolan på bästa möjliga sätt. Det är också viktigt för oss för att kunna hjälpa barn med olika bakgrund, tex med otrygg anknytning, att knyta an till en pedagog på förskolan. Om vi behärskar inskolningen som grund, kommer det även gynna vårt professionsperspektiv att kunna arbeta som undervisande lärare. Barnen måste vara trygga på förskolan för att undervisningen ska bli givande för barnets utveckling (Lindgren & Torro, 2017).

2 Syfte och frågeställning

2.1 Syfte

Syftet med denna undersökning är att få en djupare förståelse för hur förskolor arbetar med inskolning. Fokus kommer att ligga på inskolningens upplägg, det vill säga hur förskolorna organiserar inskolningen, samt hur pedagogerna aktivt arbetar med anknytning under inskolningen. Intressant för studien är hur förskolorna ser på begreppet anknytningspedagog och hur barngruppen påverkas av inskolningen av nya barn och därför kommer vi även att undersöka detta. Vi vill undersöka detta för att få en djupare förståelse för hur viktig inskolningen är för barnets grund på förskolan.

2.2 Frågeställning

- Hur organiserar pedagoger arbetet med inskolning avseende upplägg och aktivt arbete med anknytning?
- Vem och/ eller vilka faktorer bestämmer vem som ska vara inskolningsbarnets anknytningspedagog?
- Hur agerar/ reagerar barngruppen när ett nytt barn inskolas?

3 Teoretiskt perspektiv

Här kommer vi att redovisa vilka teoretiska perspektiv som vi har valt att använda oss av. Dessa är anknytningsteori och ett sociokulturellt perspektiv, och det är dessa som är väsentliga för vårt forskningsområde eftersom vi kommer att kunna koppla några olika begrepp ur dessa till vårt syfte och frågeställningar. Vi kommer inte att redogöra för samtliga begrepp inom de olika teoribildningarna, eftersom dessa är omfattande. Vi har istället valt ut begrepp som kan kopplas till vårt ämne.

3.1 Anknytningsteori

Anknytning är den svenska översättningen från engelska ordet *attachment* (Broberg, Risholm Mothander & Granqvist, 2020). I grund och botten handlar anknytningsteorin kopplat till förskolan om att barnen, som är mindre, hänger ihop med något större, alltså personalen på förskolan. Anknytningsteorin är även kopplingen, det psykologiska bandet, mellan barnet och dess vårdnadshavare (Bowlby, 2010). Bowlby (2010) skriver att anknytningsteorin är en del av människans evolutionsteori. Evolutionsteorin handlar om de beteenden som människor har samt gynnar människorna i deras överlevnad (ibid). När barn föds behöver de knyta an till sin(a) vårdnadshavare. Bowlby (2010) skriver att barnen gör detta för att de behöver känslomässigt skydd och närhet. Den relationen som barnet bygger upp med sin(a) vårdnadshavare är inte utbytbar och kommer att vara långvarig.

Under barnets första år finns det olika centrala uppgifter som behövs lösas för att barnet ska utvecklas på ett optimalt sätt (Broberg, Risholm Mothander & Granqvist, 2020). Dessa uppgifter kallas för *utvecklingsuppgifter*. Barnen kommer att stöta på problem med att lösa utvecklingsuppgifterna. Här är det viktigt att vårdnadshavarna hjälper barnet att lösa uppgifterna så bra de kan. Broberg, Risholm Mothander & Granqvist (2020) skriver att under barnets första två år finns det en stor och viktig utvecklingsuppgift. Denna är att knyta an till en eller flera omvårdnadspersoner. Därför är det viktigt att vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna är närvarande och delaktiga under barnets två första år (ibid).

3.1.1 Anknytningsmönster/ anknytningsstil

Relationen, som barn har till sin(a) vårdnadshavare eller en annan vuxen person, kan man titta på genom olika anknytningsmönster (Bowlby, 2010). Ainsworth var den första som presenterade att det fanns olika typer av anknytningar. *Trygg anknytning/ trygg bas* är en av de olika typerna. Den trygga basen blir tydlig hos barn när de vågar ta för sig och utforska sin omvärld (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2016). När barnen sedan känner att de behöver tröst eller närhet så söker de upp personen, som de har en trygg anknytning till, och blir lugna. Detta synliggörs även när barnen blir hämtade från förskolan och de blir glada att träffa sin(a) vårdnadshavare (ibid).

Det är viktigt att veta skillnaden på en trygg och otrygg anknytning eftersom barn med olika typer av anknytningsmönster behöver och uttrycker olika behov. Ett barn med en otrygg anknytning har i många fall svårt att avgöra och uttrycka vad dess behov är (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2016). Vikten av att kunna avgöra vad som är en trygg och otrygg anknytning blir extra viktigt och förskolepedagogerna måste vara lyhörda för och kunna se barnets beteende för att kunna avgöra vad barnets behov är.

3.1.2 Anknytningsperson

Barns *primära anknytningsperson* är deras vårdnadshavare, i de flesta fall barnets förälder/ föräldrar. Barn, som inskolas på förskolan, kommer att få en eller flera anknytningspersoner på förskolan. Denna/ dessa kan anses som barnets *sekundära anknytningsperson(er)*. Dessa kan sättas upp på en *anknytningshierarki* (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2016). Det ska inte anses som något negativt eller mindre värdefullt att vara sekundär anknytningsperson. Den sekundära anknytningspersonen ska finnas där med tröst och närhet när den primära anknytningspersonen inte är där. Det är viktigt att barn under inskolning känner en trygg anknytning till en sekundär anknytningsperson (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2016). Hagström (2016) skriver att barn kan vara ledsna vid lämningar på förskolan. Barnets primära anknytningsperson kommer alltid att vara nummer ett. När lämningen sker till en sekundär anknytningsperson kommer barnet ändå vilja vara med den primära. Det är så barns anknytningshierarki fungerar. Broberg, Hagström & Broberg (2012) skriver att det är viktigt att förstå att barn bara kan utveckla få anknytningsrelationer. Barnen behöver känna sig så pass

trygga att de kan visa olika anknytningsbeteenden till andra, exempelvis andra pedagoger på förskolan.

3.2 Sociokulturellt perspektiv

Sociokulturella teorier om lärande kan enligt Jakobsson (2012) ses som ett samlingsbegrepp av olika teorier som förklarar hur människor utvecklas och tar till sig kunskap och kan istället refereras till som ett sociokulturellt perspektiv. Det som är gemensamt för alla dessa teorier, är att de grundas på studier och arbeten av Lev Vygotskij (1896-1934), en sovjetisk filosof och pedagog under tidigt 1900-tal.

Det sociokulturella perspektivet, enligt Säljö (2000), är tanken att lärande inte bara sker på individuell nivå utan är en kollektiv, social process. Genom att interagera med vår omgivning skapas sociokulturella resurser som kan föras vidare till andra genom kommunikation. I det sociokulturella perspektivet observeras hur människor utvecklar och använder både intellektuella och fysiska redskap samt hur människor samarbetar och samspelar (Säljö, 2000).

Begreppet *appropriera* används för att beskriva hur en person tillgodogör sig ny kunskap. I samspel med andra personer sker en överföring av kunskap med potentialen att utveckla vårt användande av intellektuella och fysiska verktyg (Säljö, 2000).

Ett grundläggande begrepp inom den sociokulturella teorin är det som kallas för den *kompetenta personen*. Tanken är att vi människor har en sorts grund för att förstå och göra saker, men att vi för att sedan kunna utveckla denna förståelse och kunskap vidare behöver i ett socialt samspel ta hjälp av andra, som med en redan utvecklad förståelse av saken eller ämnet kan bredda den grunden vi börjar med. Dessa personer skulle kunna vara allt från lärare och skolkamrater till kusiner och vårdnadshavare. Gapet mellan vad en person klarar av utan hjälp och vad som kan göras med hjälp av en mer kompetent person kallas för den proximala utvecklingszonen (Säljö, 2000).

En annan aspekt av den sociokulturella teorin är att inte skilja på människors tankar och det vi har runt omkring oss, den fysiska världen. Istället ser man på tänkande, medvetande, artefakter och miljö som en helhet där individers utveckling och handlande påverkas och drivs på av den materiella världen (Säljö, 2000). Ett sätt att förstå denna materiella värld är att använda sig av

tecken och verktyg. Med tecken menas här olika kulturella resurser som till exempel språk, symboler, bilder och räknesystem. Bara genom att ta hänsyn till dessa kulturella resurser och hur de används kan man undersöka och förstå människors kunskaper, tankar och hur lärandet tar form. Förmågan att använda sig av artefakter är dock något som utvecklas främst i samspel med andra människor. Samspelet mellan tankar, handling och kulturella produkter kallas *mediering* och är ett centralt begrepp inom den sociokulturella teorin. (Säljö, 2000).

Enligt Säljö (2000) kan man skilja på lägre och högre mentala funktioner. Han anser att högre mentala funktioner sammanfattar vårt tänkande, problemlösande samt skapande och återkommer till språket som centralt verktyg i interaktiva och sociala sammanhang. Dessa intellektuella resurser används sedan för att konstruera fysiska verktyg som underlättar vår vardag. På så sätt kan artefakterna sägas vara produkter av många års erfarenheter och upptäckter (Säljö, 2000).

Säljö (2000) anser att lärande enligt sociokulturella perspektiv ska ses som ett fenomen inom samhället. Genom att ta del av olika sociala praktiker och därigenom intellektuella och fysiska verktyg är det omöjligt att undvika lärande. Den undervisning, som äger rum på olika skolor och som ger formell skolning och kunskap, är bara en del av den pedagogik människor möter i samhället. Under individens utveckling från novis till expert påverkas också personens identitet, ansvar inom ett visst område och eventuellt också ställningen i samhället i stort. Det ger också ett visst inslag av motivation, en vilja att utvecklas och sträva efter något bättre (Säljö 2000).

Detta perspektiv är intressant för vår studie eftersom det tillför en ytterligare dimension åt inskolningen, nämligen den av inlärning och socialt samspel. Inskolningsperioden introducerar barnet för många nya människor och barnets vidare tillvaro på förskolan bygger på samspel och kommunikation. Begreppet socialisering kommer kunna kopplas till socialiseringen för barnet till den nya miljön och nya människor. Socialisering kommer även kunna synas när barn behöver anpassa sig till de regler som finns på förskolan.

4 Tidigare forskning

Tidigare forskning kopplat till anknytning och/ eller inskolning kommer att presenteras i detta avsnitt. Två av studierna är nationella och tre internationella. Forskningen som tas upp kan vi koppla till våra frågeställningar och syfte. Vi kommer att resonera kring på vilket sätt studiernas resultat kan kopplas till vår egen studie under vardera rubrik.

4.1 Att börja på förskolan

Maria Simonsson och Mia Thorell (2010) har genomfört en studie, *Att börja på förskolan: Exempel på barns sociala samspelsprocesser under inskolningen*, som syftar till att visa hur inskolningsbarn samspekar med andra förskolebarn. Studien belyser hur olika resurser, som pedagoger, leksaker m.m., används av barnen för att skapa relationer. Detta studeras med det övergripande syftet att undersöka hur barndom skapas på förskolan. Författarna visar hur inskolningen är en del av barndomens praktiker genom att barn under inskolningen interagerar med både barn, vuxna och artefakter i sitt sociala samspel. Fokus ligger på hur barnen agerar och "presenterar" sig för att ta plats (Simonsson & Thorell, 2010).

Då barnens perspektiv och upplevelser i förskolan ska synliggöras har Simonsson och Thorell (2010) valt att genomföra etnografiska studier på en kommunal förskola. Upptagningsområdet för förskolan består av familjer med olika socioekonomiska förutsättningar. Under tiden för studien pågick flera olika inskolningar samtidigt, vilket var en avgörande anledning till att denna förskola valdes ut. I gruppen fanns 26 barn, mellan 1 och 5 år, varav 7 barn var under inskolning.

Författarna har utgått ifrån fyra frågeställningar: "Vad är det som pågår? Hur agerar aktörerna? Vilka subjektspositioner produceras? Vilka resurser används i nätverksskapande?" Under arbetet har författarna transkriberat och sedan analyserat inspelningarna utifrån innehåll, det vill säga författarna har aktivt letat efter olika teman i det samspel som inskolningsbarnen deltar i. De tre olika teman som författarna har identifierat är:

- Inskolningsbarn-pedagog-förskola
- Inskolningsbarn-artefakter-förskola
- Inskolningsbarn-kamrater-förskola

Under inskolningsperioden på två veckor användes videoinspelningar (sammanlagt 17 timmar) av två barn, en pojke på 1,5 år och en flicka på 3 år tillsammans med fältanteckningar och samtal med personal som grund för studien. Videoinspelningarna sköttes med hjälp av en handkamera och detta tillät forskaren att vara med under måltider, vid lek, när barn lämnades och hämtades, vid samling och utomhus. Målet med inspelningarna var att visa hur nya barn interagerade med sin omgivning utan att påverka eller störa. Totalt tillbringade författaren en månad på förskolan.

I det första temat är det pedagogen som tar initiativet till att bjuda in barnet till en aktivitet. Genom att gradvis presentera andra barn för inskolningsbarnet, öppnas möjligheter för integrerande med jämnåriga kamrater. Detta är nödvändigt för att bygga relationer med de andra barnen på förskolan och få tillgång till samt bjudas in till deras nätverk (Simonsson & Thorell, 2010).

Det andra temat handlar om hur barnens intresse för artefakter kan användas för att skapa kontakt mellan barnet och pedagoger eller barnet och jämnåriga. De leksaker, som finns på förskolan, kan förena barnen i leken, men kräver samtidigt att barnen lär sig vilka regler som gäller, det vill säga när en artefakt är tillgänglig och i vilket sammanhang den kan användas i leken. Genom att förhandla om rätten till leksakerna kan artefakterna således ge de nya barnen tillgång till de andra barnens nätverk (Simonsson & Thorell, 2010).

Det tredje och sista temat visar hur inskolningsbarnen använder redan existerande kamratnätverk för att skapa relationer och hur dessa nätverk kan bli de nya barnens väg in i det sociala samspelet på förskolan. Ett barn, som nekats tillträde till en lek eller en artefakt, söker på egen hand ny kontakt, men går gärna tillbaka till en tidigare kontakt som visat sig vara positiv och stöttande (Simonsson & Thorell, 2010).

Simonsson & Thorell (2010) visar med studien att barn vid inskolning på förskolan aktivt arbetar för att skapa relationer med andra personer på förskolan, vuxna såväl som barn, och även lär sig hur man får tillgång till de olika nätverken som existerar på en förskola. Härigenom lär sig barnen att följa de oskrivna regler som finns, både lokalt i kamratnätverken och övergripande på förskolan. Denna studie är relevant för vår forskningsstudie då vi med hjälp av denna får ett analysverktyg för att analysera respondenternas svar angående hur barngruppen reagerar när ett nytt barn skolas in. Denna studie belyser även för oss hur barn försöker knyta an till hens anknytningspedagog.

4.2 Artefakternas roll vid överfången till kamratgruppen

Utifrån materialet som användes i forskningen vi presenterade ovan, har Maria Simonsson (2015) även författat en annan studie, *The role of artefacts during transition into the peer group: 1- to 3-year-old children's perspective on transition between the home and the preschool in Sweden*. Studien fokuserar på barnets roll i övergången som sker vid inskolning. Hon har velat belysa barnets perspektiv då hon menar att många studier främst har antagit de vuxnas, både vårdnadshavares och pedagogers, perspektiv. Målet med studien är att visa hur små barn skapar och bemästrar relationer med andra barn under inskolningsperioden genom användandet av artefakter i dessa processer. Detta ska ge både förståelse för artefakternas betydelse som kulturella redskap och belysa hur barnen ser på sig själva i förskolemiljön. Studien undersöker dels hur barnens första kontakt med andra barn inleds, dels hur de nya barnen använder sig av olika material.

Simonssons (2015) teoretiska utgångspunkt har varit barndomssociologisk forskning av Allison James och Alan Prout. Simonsson (2015) motiverar detta med att hon velat utgå från barnens perspektiv och förmåga att aktivt skapa sin egen barndom. Hon tar också intryck av bland annat Roger Säljö's sociokulturella forskning och Lev Vygotskijs utvecklingsteori.

Simonsson (2015) kommer fram till att det finns tre huvudsakliga användningsområden för att använda artefakter. Det första är ett sätt för barnen att skapa trygghet. Hon nämner här ett exempel med en flicka, som enligt modern tycker om att cykla, och som sätter sig på en cykel och lugnt betraktar de andra barnen leka medan hon väntar på att bli hämtad från förskolan. Det andra sättet är rätten att använda en artefakt och Simonsson (2015) berättar om en pojke som försöker skaffa sig tillgång till leken genom att dra till sig ett garage som några andra barn leker med. Det tredje och sista temat är att barn kan använda artefakter för att få lov att vara med i leken. Exemplet hon använder här handlar om hur en pojke hittar en ledig trehjuling och genom att ta den kan han följa efter barnen som cyklar runt på gården och därigenom skaffar han sig tillträde till den speciella aktiviteten (Simonsson, 2015).

Slutsatserna Simonsson (2015) drar av studien är att barn tar en aktiv roll i inskolningen på förskolan genom att närma sig de andra barnen redan från början, vilket påverkar deras inträde till kamratkulturen. Vidare drar hon slutsatsen att barn under inskolning behöver lära sig och

förstå vad som krävs för att få tillträde till de andra barnens aktiviteter eller artefakter. Hon betonar också att barnen värderar artefakten inte enbart som ett föremål utan efter vad artefakten kan hjälpa dem att uppnå i form av tillträde till lekar och aktiviteter med andra barn. Detta anser författaren kan hjälpa vuxna att förstå inskolningsperioden ur ett barns perspektiv.

Värdefullt för vår studie är att Simonsson (2015) har antagit barnets perspektiv och därigenom belyser hur barnet angriper situationen att som ny på en okänd plats bygga en relation till inte enbart de vuxna utan även till jämnåriga barn. Med hjälp av studien kommer vi tolka respondenternas svar på hur inskolningsbarnet skapar kontakt med barngruppen. I vår studie utgår vi ifrån pedagogernas perspektiv, för att de resultat Simonsson (2015) presenterar är frambringade ur en annan grupps perspektiv. Det kan sätta våra resultat i kontext och parallellerna blir intressanta. Vi kommer med hjälp av denna artikel föra resonemang om hur pedagogerna närmar sig barnen med hjälp av olika artefakter.

4.3 Anknytning, skolförberedning och inläring

Elena Commodari (2013) har genomfört studien, *Preschool teacher attachment, school readiness and risk of learning difficulties*. I studien undersöks och utvärderas relationerna mellan anknytning till förskollärare, skolberedskap och risken att utveckla inläringssvårigheter hos barn på förskolor. Studien förhåller sig till anknytningsteori och dess betydelse för barns lärande och sociala kompetens. Anknytningsteorin är förklarad under rubriken Teoretiskt perspektiv och kommer därför inte att upprepas här.

Metoden Commodari (2013) använder sig av för att genomföra studien är observationer. Det var dock inte Commodari själv som genomförde observationerna, utan tre kvinnor med universitetsexamen inom "spädbarnsutbildning" ("Infancy education") samt utbildning som observatör som genomförde observationerna. Urvalet var 152 barn på tre olika italienska förskolor. Barnen var mellan 4 och 5 år, kom från stabila familjer och hade två närvarande föräldrar (Commodari, 2013).

Resultatet som Commodari (2013) kommer fram till är att barnens sociala kompetens gynnas av en trygg anknytning till sina förskollärare. Barnens kognitiva och beteendemässiga färdigheter gynnas av den trygga anknytningen, vilket i sin tur gynnar barnens skolberedskap

inför grundskolan. Barnens anknytning påverkar barnets lärande i nutid men även lärandet i framtiden. Commodari (2013) presenterar även resultat som kopplas till att barn med otrygg anknytning kan utveckla inlärningssvårigheter. Med detta anser Commodari (2013) att det är viktigt att förskollärare agerar som en trygg anknytning för barn som inte får det hemma.

Denna studie kommer vi att koppla till vår egen studie. Vi kommer att kunna föra resonemang hur en trygg anknytning under inskolningen gynnar barnens lärande både i nutid och i framtiden. Vi kommer koppla Commodaris (2013) resultat om social kompetens till vår diskussion.

4.4 Kompletterande anknytningsperson

Birthe Hagströms doktorsavhandling *Kompletterande anknytningsperson på förskola* (2010) undersöker hur pedagoger, som har gått fortbildningar, utvecklar sin roll som kompletterande anknytningsperson till barn på förskolan. Studien lägger fokuset på barn till föräldrar som har någon form av psykisk ohälsa. Dessa barn är i behov av en trygg och kompletterande anknytningsperson på förskolan.

Alla barn, som går på förskola i Sverige, har rätt till det stöd barnet behöver. Detta oavsett om barnet är i behov av särskilt stöd eller vardagligt stöd (Hagström, 2010). Det startades upp ett projekt där pedagoger skulle fortbilda sig till kompletterande anknytningsperson/ anknytningspedagog/ sekundär anknytningsperson för de barn, vars föräldrar har någon form av psykisk ohälsa. Hagström (2010) studerade detta under tre års tid och detta är grunden till hennes avhandlingsarbete. Hagström (2010) skriver att föräldrar, som lever med psykisk ohälsa kan förmodas brista i föräldraskapet, och på grund av detta kan en kompletterande anknytningsperson vara till nytta för barnets utveckling.

Hagström (2010) utförde även fortbildning med pedagogerna som var med i studien. Det genomfördes tre olika fortbildningar som alla utgick ifrån tre olika teoretiska inriktningar, nämligen anknytningsteorin, affektteorin och Stems teori om självutveckling.

Alla dessa tre teorier har en betydelse för barns utveckling, skriver Hagström (2010). Fortbildningarna handlar om dessa tre teorier, beskriver dem samt hur teorierna kan kopplas till förskolan. Fortbildningarna var uppdelade i olika delar, storföreläsning, studiecirkel, reflektion,

dokumentation, handledning, konsultation samt vardagliga samtal och diskussioner med kollegor.

Med hjälp av en enkätstudie samlade Hagström (2010) in information om hur många föräldrar hade psykisk ohälsa. Barnen, till föräldrarna, var i åldern noll till sju år. Hagström (2010) samlade även in empiri genom att lyssna på pedagogernas berättelser. Berättelserna handlade om deras utveckling till anknytningspedagog och hur arbetet gick till för att utvecklas till anknytningspedagog. Pedagogernas berättelser handlade även om det under studiens gång uppstod några konsekvenser för barnen. En nackdel som lyfts med denna metod är att pedagogerna väljer själva vad de berättar (ibid).

Pedagogerna, som var med i studien, förde även loggböcker, 30 minuter en gång i veckan. Loggböckerna handlar om utvecklingen hos dem själva samt om utvecklingen mellan pedagogen och barnen. Hagström (2010) hade samtal, som spelades in, med pedagogerna som skrev loggböckerna. Dessa samtal handlade om pedagogernas förväntningar och frågorna som Hagström (2010) ställde var halvstrukturerade. Hagström (2010) hade även en gång per termin ett samtal som inte spelades in för att pedagogen och Hagström skulle kunna reda ut om det uppstod något missförstånd när loggböckerna lästes.

Hagström (2010) belyser föräldrarnas roll i sin studie, även om det inte har varit en del av arbetet. Resultatet, som Hagström (2010) kom fram till, var att föräldrarna var väldigt engagerade i studiens process. Föräldrarna har velat läsa loggböckerna, skrivna av anknytningspersonen på förskolan, om deras barns utveckling. Föräldrarna har kommit till insikt att det är okej att en annan vuxen är betydelsefull för deras barn och att föräldrarna inte ska behöva känna sig hotade av anknytningspersonen på förskolan (ibid). Föräldrarna har även kommit till insikt att det är positivt att barnen har personal på förskolan som de litar på och kan söka trygghet hos. Hagström (2010) skriver även att låta barnen ha andra betydelsefulla vuxna kan leda till att de tar emot hjälp bättre av exempelvis sjuksköterskor eller kuratorer.

Alla barn, som var med i studien, hade olika bakgrunder, var i olika åldrar och utvecklades i sin egen takt tillsammans med deras anknytningspedagog på förskolan. Det fanns dock vissa gemensamma områden, till exempel visade barnen inget intresse för varken de andra barnen eller de vuxna på förskolan innan studien började. Det fanns även svårigheter med kontakt, tillit och samspel när studien började. Efter arbete med anknytningspedagogens anknytningsbarn

började barnen visa tillit till de vuxna. Detta var en stor utveckling som barnen och de vuxna hade gått igenom, vilket också föräldrarna gladdes åt.

De resultat, som vi kan koppla till vårt forskningsområde av Hagströms (2010) studie, är att föräldrarna är viktiga för barnens anknytningsrelationer på förskolan. Ifall föräldrarna är öppna för att barnen ska knyta an till pedagoger på förskolan gynnar detta barnens utveckling. Även resultatet av fortbildningarna om anknytningsteorin har gynnat pedagogernas arbete. Detta kan vara givande för alla pedagoger som jobbar inom förskoleverksamheten. Det, att barnen efter studiens gång kunde visa tillit till pedagogerna på förskolan, kan även kopplas till vår studie. När barnen kan visa tillit till pedagogerna kommer även inskolningen bli lättare för barnen samt deras förskolevistelse därefter.

4.5 Delaktiga föräldrar under inskolning

Ann-Marie Markström och Maria Simonsson (2017) har genomfört en studie, *Introduction to preschool: strategies for managing the gap between home and preschool*, där de undersöker hur förskollärare uppfattar samspelet mellan hemmet och förskolan när nya barn skolas in. Fokuset i studien ligger på hur förskollärare hanterar distansen mellan hemmet och förskolan under inskolningen.

Författarna har använt sig av diskursanalys, en kvalitativ analysmetod, som innebär att forskarna analyserar hur personer talar om ett visst fenomen. De valde att genomföra intervjuer med fokusgrupper från sju olika förskolor. Förskolorna har olika bakgrund såsom tätort kontra landsbygd samt olika socioekonomiska förhållanden. Fokusgrupperna bestod av två till tre deltagare i varje grupp, totalt 17 pedagoger, och man genomförde en intervju per fokusgrupp. Intervjuerna spelades in och transkriberades.

Analysen belyser att pedagogerna i studien har ändrat sina förväntningar och strategier för hur de bemöter barn och föräldrar samt skolar in dem i förskolan. Man har gått från en strategi var föräldrarna var passiva till en strategi med mer aktiva föräldrar. Pedagogerna beskriver hur föräldrarna tilldelas nya roller, till exempel experter, aktiva deltagare samt teammedlemmar. Deltagarna i studien berättar att när förskolorna hade en strategi med passiva föräldrar lärde pedagogerna inte känna föräldrarna. När deltagarna sedan ändrat till en strategi med mer aktiva

föräldrar, berättar deltagarna att de lär känna föräldrarna betydligt bättre. Framförallt lär de känna barnet genom att observera förälder-barn interaktionen.

Resultatet av denna studie är att förskolorna har bytt strategi när det kommer till föräldrarnas roll under inskolning. Detta har medfört att föräldrarna är mer delaktiga under inskolningen, vilket i sin tur har lett till att distansen mellan hemmet och förskolan inte längre är lika stor under inskolningen. Detta resulterade i att barnen fick en lättare övergång mellan hemmet och förskolan när de skulle skolas in. Föräldrarnas aktiva deltagande blev även viktigare i barnens utbildning än vad den var innan.

Denna studie kommer att vara relevant för vårt arbete eftersom den belyser föräldrarnas roll och betydelse för inskolningen samt pedagogernas inställning till föräldrarnas delaktighet i och under inskolningen. Studien är relevant för att kunna diskutera respondenternas svar angående vårdnadshavarnas roll under inskolningen.

5 Metod

I detta kapitel kommer vi att presentera våra metodologiska val och överväganden. Detta innebär bland annat hur vi har samlat in material till vår studie och vilken urvalsprincip vi har använt oss av. Vi kommer även att redogöra för vårt genomförande, analysprocess och hur vi förhållit oss till de forskningsetiska principerna. Det kommer även att framgå vilken strategi vi har använt för att komma fram till vårt urval av respondenter. Här kommer vi även att redogöra för hur studien har bedrivits och för de forskningsetiska principerna. Slutligen presenteras det hur vår analysprocess har genomförts.

5.1 Kvalitativ metod

Den kvalitativa metoden kan användas när man forskar och vill undersöka ett ämne på djupet snarare än generellt. Denna metod använder man sig av om man intresserar sig för innebörder eller meningar, snarare än statistik som den kvantitativa metoden gör (Alvehus, 2013). Då vår forskning går ut på att se hur pedagoger arbetar med anknytning under inskolningen på förskolan ansåg vi att intervjuer var ett lämpligt sätt att samla in material, eftersom de låter oss undersöka ett ämne på djupet.

5.2 Intervjuer

Vi har valt att använda oss av semistrukturerade intervjuer som insamlingsmetod. Dessa intervjuer består av öppna frågor som ger respondenten stor möjlighet att svara på frågorna på sitt eget sätt. Detta innebär att intervjuaren måste vara aktiv i sitt lyssnande och vara beredd på att ställa följdfrågor (Alvehus, 2013). Alvehus (2013) skriver att det är viktigt att intervjuaren lämnar åt sidan sina egna förståelser och åsikter för att inte leda eller styra respondenten under intervjun. Inledningen av intervjun kommer att bestå av två stängda frågor som handlar om hur länge respondenterna har jobbat på förskola samt deras utbildning. Efter de stängda frågorna kommer de öppna frågorna som i första hand syftar till att belysa hur pedagogerna lägger upp och genomför inskolningen (se bilaga 1). Semistrukturerade intervjuer blir väsentliga eftersom vi vill undersöka hur pedagogerna aktivt arbetar med anknytningsteorin när de skolar in nya barn. Detta kan vi bara undersöka genom att intervjua personer som arbetar på förskolan för att höra hur deras arbete går till.

5.3 Urval

När man ska göra urvalet av respondenter till sin studie är det viktigt att man tänker igenom vilka personer man väljer. Eriksson-Zetterquist & Ahrne (2015) anser att ens forskningsfråga blir avgörande för vilken grupp personer som blir relevant för ens urval. Då våra forskningsfrågor handlar om pedagogers arbete med anknytning under inskolning blir just den grupp pedagoger som arbetar med inskolning väsentlig. Efter att man kommer fram till vilken grupp personer som är väsentlig är det även viktigt att veta vilka specifika personer som man ska intervjua (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015). Vi har därför valt att intervjua förskollärare och barnskötare som dagligen arbetar i förskoleverksamheten. Denna process som vi har gjort för att komma fram till vårt urval är vad Alvehus (2013) kallar för strategiskt urval. Med ett strategiskt urval avses att man väljer ut personer som kommer att kunna belysa det ämne man vill undersöka och som på så vis kan besvara ens forskningsfrågor med sina utsagor (Alvehus, 2013). Urvalet blev sex personer. Vi har använt oss av fiktiva namn för att skydda respondenternas personuppgifter.

Sara, förskollärare, arbetat i 9,5 år.

Martin, barnskötare, arbetat i 7 år och 3 månader.

Klara, barnskötare, arbetat i 6 år.

Marie, förskollärare, arbetat i 20 år.

Sandra, förskollärare, arbetat i 2 år.

Annika, förskollärare, arbetat i 7 år.

5.4 Genomförande

Vi kontaktade tre förskolor och sex pedagoger, som alla valde att ställa upp på vår intervju och därmed uppstod inget bortfall. Därefter skickade vi vår samtyckesblankett till de som valt att ställa upp, i vilken vi informerade hur vi hanterar materialet (se bilaga 2).

För att hitta en bra uppsättning har vi låtit vår teori guida oss. Vi har genom anknytningsteorin funnit ett antal begrepp som hjälper oss att tolka anknytningstillfällena, vilket är centralt i vår studie. Därför valde vi att formulera frågor som öppnade för ett resonemang kring processen och upplägget på inskolningen i våra semistrukturerade intervjuer (Alvehus, 2013). Vi

formulerade även två slutna frågor då svaren på dessa var väsentliga för oss. Detta då vi ville veta om det både var förskollärare och barnskötare som håller i inskolningar.

Vi valde att hålla intervjuerna på platser där respondenterna kände sig trygga samt var vi inte skulle bli störda. Detta för att få så ärliga svar som möjligt. (Patel & Davidsson, 2019). I samtyckesblanketterna som respondenterna hade fått informerades vi även att inspelning skulle ske under intervjun. Vi hade även tagit upp de forskningsetiska principerna inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning.

Vi valde att spela in intervjuerna även om det finns både för- och nackdelar med detta. En nackdel kan vara att respondenten inte vågar svara så öppet som möjligt när inspelning sker. Ifall man då inte spelar in måste man förlita sig på att man skrivit och formulerat respondentens tankar rätt i sina anteckningar (Alvehus, 2013). Alvehus (2013) anser även att respondentens svar kan förvridas när man enbart antecknar under en intervju. Det kan även vara svårt att hinna skriva ner allt nödvändigt, få det rätt samt vara en god lyssnare samtidigt. Fördelen med att spela in intervjun är att man alltid kan lyssna på vad respondenten sagt utan att det blir förändringar. Det kan också vara en fördel att transkribera texten för då får man intervjun i text och blir lättare att använda till sitt arbete (Alvehus, 2013). Vi konkluderade att det var till vår fördel att spela in intervjuerna för att inte riskera att eventuella felaktiga tolkningar skulle uppstå.

5.5 Forskningsetiska principer

När forskning ska genomföras är det viktigt att man förhåller sig till att forskningen omfattar väsentliga frågor av hög kvalitet. Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning har sammanfattat regler och ordningar som ska följas när man bedriver forskning (Vetenskapsrådet, 2022). Forskningskravet är ett exempel på detta och innebär att tillgängliga kunskaper fördjupas och utvecklas samt att metoderna förbättras. Skyddet av individerna i samhället blir här väsentligt. Kravet på att individer inte får utsättas för kränkning, förödmjukelse eller någon skada, varken psykiskt eller fysiskt, heter individskyddskravet. Detta krav är utgångspunkten för forskningsetiska övervägande (ibid).

Individskyddskravet kan brytas ner i fyra allmänna huvudkrav. Dessa är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. De fyra kraven består av olika

regler. Regel ett infaller under informationskravet (Vetenskapsrådet, 2022). Denna regel innebär att forskaren ska berätta för deltagaren om dennes villkor. Regeln innebär även att forskaren ska förmedla att deltagandet är frivilligt och att deltagaren kan dra sig ur när hen vill. Detta förmedlade vi via våra samtyckesblanketter som vi hade skickat ut till våra respondenter innan vi höll intervjuerna. Vi upprepade även detta innan intervjuerna började för att respondenterna verkligen skulle förstå denna regel samt krav. Informationskravet innebär att forskaren ska förmedla vad som ska undersökas och hur det ska gå till.

Samtyckeskravet och regel två handlar om att den som deltar i undersökningen ska ha rätten till att bestämma över sin medverkan (Vetenskapsrådet, 2022). Vi frågade olika personer, som arbetar på förskolor, ifall vi fick lov att intervjua dem. Vi la fram det på ett sätt så att personerna förstod att vi inte blir besvikna eller arga om de inte ville delta. De, som ville delta, gav vi en samtyckesblankett att fylla i. Regel tre och fyra infaller även under samtyckeskravet och innebär att deltagarna själva bestämmer om de vill vara med och hur länge. Deltagarna har alltså rätten till att ångra sig om de vill och inga negativa konsekvenser uppstår för deras del om de väljer att dra tillbaka sitt samtycke till medverkan i intervjun (ibid). Vi visade vår uppskattning till dem som ville vara med och ingen valde heller att dra tillbaka sitt samtycke.

Konfidentialitetskravet omfattar regel fem och sex och innebär att de som deltar i en undersökning omfattas av största konfidentialitet. Detta innebär att deltagarnas personuppgifter förvaras på ett sätt så att ingen obehörig kommer åt dem (Vetenskapsrådet, 2022). Vi har informerat respondenterna att deras uppgifter inte kommer att komma i någon obehörigs händer. Det inspelade materialet och samtyckesblanketterna förvaras på Malmö universitets server. Vi berättade även att vi kommer att använda oss av fiktiva namn i vårt arbete och således kan man inte få fram information om respondenterna.

Nyttjandekravet innebär att informationen som insamlas från respondenterna enbart kommer att användas till forskningssyfte. Regel sju och åtta omfattar detta (Vetenskapsrådet, 2022). Vi informerade även respondenterna att allt som sades under intervjun och att informationen vi samlade in enbart skulle användas till vårt examensarbete. All information och material relaterat till de personer som deltog i intervjuerna raderas efter godkänt betyg.

5.6 Analysprocessen

När intervjuerna var färdiga var det dags att transkribera alla intervjuer så vi kunde få vår empiri i text. Vi valde att använda oss av att sortera, reducera och argumentera-modellen (Alvehus, 2013). Alvehus (2013) skriver att tematisering kan vara ett tillvägagångssätt för att genomföra sorteringen. Här sorteras empirin i olika högar som handlar om samma ämne så att det blir lättare att hitta relevant information. Alvehus (2013) skriver vidare att det är viktigt att inte utesluta något resultat direkt. Därför gick vi kontinuerligt under processens gång tillbaka till det transkriberade resultatet. Vi valde att sortera vårt material tillsammans, genom att vara två om sorteringsprocessen kunde vi öka sannolikheten för att analysen blir mer nyanserad och återger materialet på ett korrekt sätt.

Nästa steg är att reducera materialet man har sorterat. Detta steg innebär att man kokar ner materialet till mer överskådliga teman. Vi kunde analysera de olika högar vi sorterat ut och fann då teman. Dessa teman har genom systematisk genomgång av vårt material blivit tydliga för oss (Alvehus, 2013). Efter reduktion hade vi fyra teman: *inskolningens upplägg*, *anknytning under inskolningen*, *anknytningspedagog* samt *barngruppen*. Sedan skulle citat plockas ut som var till vårt intresse för analysen (Alvehus, 2013). Vi tittade tillbaka på vår empiri flera gånger under analysens process för att försäkra oss om att vi inte missade något viktigt. Alvehus (2013) skriver att det finns en risk att man reducerar materialet för hårt. Detta ville vi undvika vilket vi gjorde genom att återgå till materialet och säkerställa att våra citat avspeglar våra teman så tydligt som möjligt.

Den sista delen i analysprocessen är enligt Alvehus (2013) modell att argumentera. Syftet med denna del är att argumentera fram en analys med hjälp av det resultat som reducerats fram. Att argumentera innebär att man utifrån sitt material kan visa på relevansen i undersökningen (Alvehus, 2013). Även detta har vi gjort gemensamt.

6 Resultat och analys

Här kommer vi att presentera resultatet av de sex intervjuer vi genomfört. Alla namn som används är fiktiva för att skydda respondenternas personuppgifter. Vi har utifrån resultatet delat in resultatet och analysen i fyra olika teman. Dessa fyra teman används som struktur för detta kapitel. Först kommer resultatet från intervjuerna och därefter följer en analys om varje tema.

6.1 Inskolningens upplägg

6.1.1 Förskola A

Förskola A har en mall som de förhåller sig till under inskolningen. Denna mall är framställd av förste förskolläraren.

På våra tre förskolor att vi har skapat ett ställningstagande hur vi ställer oss till just inskolning. Så att alla förskolor och pedagoger arbetar på samma sätt. (Sara)

Den första veckan är antingen ena vårdnadshavaren eller båda vårdnadshavarna med och det är då måndag till fredag som föräldrarna är med på plats. Och då är tanken att vårdnadshavarna ska vara på plats klockan 9 till klockan 14. (Martin)

Alla tre förskolor inom rektorsområdet jobbar utifrån två veckors inskolning. Tiderna för inskolningen är från klockan nio till två. Ifall barnet är väldigt ledsen eller trött så kan barnet och vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna gå hem tidigare eftersom barnets bästa kommer alltid först. Första veckan är vårdnadshavare, antingen den ene eller bägge, med under inskolningen. Det är upp till familjen att själv bestämma vad som passar dem bäst.

Och sen andra veckan är det då att föräldrarna lämnar 9 till 2 också. Men att det är lite mer flexibelt att skulle barnet vara jätteledsen och vi känner att de inte vill vara med i verksamheten och lekar och vi kan inte uppmuntra dem till lek mer. Då ringer vi föräldrarna och då är de införstådda att de antingen kan hämta klockan 10 eller 11, alltså utifrån barnets behov. (Sara)

Det framgår tydligt att barnets välmående prioriteras och att pedagogerna anpassar andra veckan utifrån hur barnet mår och uppför sig på förskolan.

6.1.2 Förskola B

På förskola B arbetar man utifrån en tanke att inskolning pågår under två veckor, men det finns också utrymme för individuella anpassningar. Vissa barn finner sig tillräta snabbare än andra och behöver inte alltid ha två fulla veckor med inskolning. Andra behöver mer tid.

Vi har aldrig något problem här på förskolan med att förlänga inskolningen ifall om det skulle behövas. Det är väl mer om föräldrarna har möjlighet? Ibland har man ju satt ett datum på när man ska börja jobba. (Marie)

Den första veckan inleds på tisdagen då förskolan alltid har en planering på måndagar. Första dagen omfattar inskolningen en timme och denna tid ökar successivt. Hela första veckan är föräldrarna närvarande och börjar med att lämna barnet i 10 minuter till att börja med. Efter den här första gången då barnet lämnas anpassas inskolningen efter hur det har gått.

Och vi har föräldraaktiv inskolning då som innebär att föräldrarna är med och liksom vägleder sitt barn, det är angiven inskolning och första veckan ser vi gärna att föräldrarna är med hela tiden. (Marie)

Det är både pedagoger och barnskötare som deltar i inskolningsarbetet och förskolan försöker alltid se till att det bara är en inskolning åt gången.

Vi jobbar ju med en inskolning åt gången om det är möjligt det beror ju lite på önskemål från föräldrarna när de ska börja. (Marie)

Efter en period har förskolan ett inskolningssamtal med vårdnadshavarna där de vuxnas upplevelser under inskolningen tas tillvara. Det handlar om hur både vårdnadshavare och personal har upplevt inskolningen.

Vi brukar ha ett inskolningssamtal 4–5 veckor efter inskolningen där vi sitter med föräldrarna och pratar genom inskolningen och hur vi har upplevt det men också hur dem har upplevt den här tiden om dem tycker att dem fått tillräckligt med information och den håller också båda skötare och förskollärare. (Marie).

6.1.3 Förskola C

På förskola C bjuds vårdnadshavare in tillsammans med barnet innan inskolningen påbörjas för att lära känna miljön och personalen lite.

Barnen kommer dit med sina vårdnadshavare och besöker förskolan ett par gånger (minst en gång) innan start. (Sandra)

Inskolningen pågår under cirka två veckor, med möjlighet för individuell anpassning, där tiden på förskolan förlängs allt eftersom inskolningen pågår.

Vi anpassar inskolning för det individuella barnet, men två veckor ungefär där vårdnadshavarna är 100% tillgängliga vid behov. Dem första dagarna sker tillsammans med vårdnadshavare som sakta går ifrån små korta stunder och inga långa dagar utan vi utökar tiden med dagarna och efter barnet. (Annika)

Under inskolningen vill gärna pedagogerna att vårdnadshavare ska vara närvarande vid speciella stunder som vila och mellanmål. Vårdnadshavare får gärna också vara med under andra aktiviteter. I detta fall känner pedagogerna att om vårdnadshavarna känner sig trygga, kan det ge barnet en tryggare inskolning.

Förälderns roll i detta brukar se olika ut beroende på person men vi brukar förklara att vårdnadshavarna kan för det mesta sitta med, leka med barnet och utforska miljön tillsammans, hjälpa barnet under matsituationer, vilan för att det brukar generera i att VH känner sig trygga som då återspeglar det till barnet. Ibland är det mer inskolning av VH än barnet som sker...(Sandra)

6.2 Analys av inskolningens upplägg

Gemensamt för alla förskolor i studien är att inskolningen inte bara riktar sig till barnet utan även vårdnadshavare. Genom att barnets första möte med förskolan sker tillsammans med en person de känner sig trygga med, blir övergången mindre dramatisk. Att skolas in på förskola betyder att barnet måste förhålla sig till en ny miljö med andra villkor och förutsättningar än hemmet. Säljö (2000) skriver att kärnan i ett sociokulturellt perspektiv är att förstå sambandet mellan handling och kontext och för ett litet barn innebär förskolan en utmaning. Barnet möts

av nya ansikten i en obekant miljö, med både skrivna och oskrivna regler att följa. Barnet ska inte bara lära sig hur förskolan fungerar, det finns också många olika situationer som kräver olika beteende av barnet. Detta kallar Säljö (2000) för socialisering och förklarar det med att barnet skaffar sig en förståelse för när och var de olika reglerna ska tillämpas.

Barnets första socialisering har ägt rum inom familjen, i det som Säljö (2000) beskriver som den primära socialiseringen. Här har barnet i en trygg, välkänd miljö lärt sig de mest grundläggande färdigheterna. Under inskolningen sker den sekundära socialiseringen då barnets utveckling ska förläggas till en ny miljö med okända människor. Genom att pedagogerna lotsar barnet in i förskolans aktiviteter och pedagogiska undervisning kan barnet bli delaktigt i omgivningen, i detta fall förskolan, och på så sätt lära sig hur det kan ta kontakt med andra barn (Säljö, 2000). Inskolningen på alla tre förskolor sker på barnets villkor. Pedagogerna understryker att barn som behöver mer tid på sig kan få förlängd inskolning. Trygghet är nyckelordet och på förskola C har man utökat det här tankesättet till att även omfatta vårdnadshavare med tanken att denna trygghet ska "smitta av sig" till barnet. Pedagogerna arbetar som guider och "lockar" barnet att delta i olika aktiviteter. Pedagogerna har fått lära sig av vårdnadshavare vad barnet är intresserat av och använder detta för att skapa samspel mellan barnet och omgivningen.

Både på förskola B och C understryker man vikten av att föräldrarna medverkar och vägleder sitt barn under inskolningen. Detta kan ses som att föräldrarna spelar rollen som den kompetenta personen som guidar barnet genom den proximala utvecklingszonen (Säljö, 2000). I början är allt nytt för barnet och hen behöver stöd från både föräldrar och personal för att kunna anpassa sig till allt som är nytt. Efter hand som barnet lär sig vad som förväntas av hen i olika situationer kan hen fortsätta utan hjälp och ta vidare steg in i den sociala tillvaron på förskolan. Barnet har då tagit sig upp till den proximala utvecklingszonen, har approprierat den kunskap som krävdes, och är redo att med hjälp och stöd från andra ta sig an nästa proximala utvecklingszon (Säljö, 2000).

På förskola B berättar Marie att 4–5 veckor efter inskolningen möts vårdnadshavare och inskolningspersonal för att gå igenom inskolningen. Genom samtalet tar man del av den andra partens upplevelser och intryck. Det sker ett utbyte av tankar och erfarenheter och mötesdeltagarna har, oavsett hur omedvetet det är, approprierat ny kunskap, förståelse och insikter (Säljö, 2000).

6.3 Anknytning under inskolningen

6.3.1 Förskola A

Men vi är ju där och anknytningen sker ju då specifikt att vi finns där för barnet. Barnet får gärna komma och sitta med oss. Vi är liksom, vi jobbar med barnet på golvet, vi är tillsammans med barnen, vi är tillgängliga. Barnet får gärna komma och gå när de vill. (Sara)

Och vi knyter även an till barnen via, vi brukar fråga föräldrarna vad de har för intresse. Sen om de till exempel tycker om att leka med bilar då plockar vi fram mer bilar. Vi lockar dem till lek. Vi uppmuntrar dem till olika aktiviteter och undervisning. (Sara)

Pedagogerna på förskolan har olika strategier för att kunna nå fram till barnet om hen inte har svenska som modersmål. Pedagogerna brukar även fråga vårdnadshavarna vilket/ vilka språk de pratar hemma med barnet under inskolningen. Detta gör pedagogerna för att kunna lära sig vissa väsentliga ord på barnets modersmål ifall ingen av pedagogerna talar det språket. Respondenterna säger att användandet av dessa ord brukar hjälpa till att få barnet att känna sig tryggt.

Ifall det är så att ett barn som inte har svenska som modersmål, då brukar vi i vissa fall använda oss av Polyglutt. Och då så kan barnen lyssna på sitt modersmål och då brukar dem oftast bli lite lugnare. Och så knyter vi an via Polyglutt till barnen. (Sara)

Polyglutt är ett digitalt verktyg i form av en digital bokhylla. Bokhyllan består av barnböcker som är anpassade till förskolan. Böckerna som finns är inlästa på svenska, andra språk och det finns även böcker som är inlästa med TAKK-tecken. Med hjälp av detta digitala verktyg arbetar Sara aktivt med anknytning även om barnet inte har svenska som modersmål.

Men främst att försöka jobba utifrån mindre barngrupper just för att försöka få lite mer tid till just det barnet som ska inskolas. (Martin)

6.3.2 Förskola B

På förskola B har pedagogerna fått ta del av föreläsningar som fokuserat på just anknytningen för att skapa en relation med barnen.

Det är liksom det vi jobbar för att få en bra anknytning med barnet och skapa en relation så att de ska känna trygghet. (Marie)

Av den här anledningen har förskolan valt att ha en inskolningsperiod på två veckor. Tidigare har man haft inskolning under tre eller fem dagar, men har arbetat utifrån en tvåveckorsperiod ganska länge och trivs bra med det.

Och vi har jobbat jättemycket om det eller de jobbar mycket med det. Har gått föreläsningar om just anknytning av hur viktigt det är och därför har vi också valt att ha en längre inskolning och vi tycker att det har fungerat bra här. (Marie)

6.3.3 Förskola C

Personalen vill redan från början skapa en så god relation med barnet som möjligt och använder bland annat den information vårdnadshavarna delat med sig om barnet för att underlätta relationen med barnet.

Genom att jag tar till mig av vad vårdnadshavarna berättar om sitt barn får jag mer bakgrundsfakta som kan hjälpa mig att skapa en god relation med barnet och så anknytning med barnet med tiden kan känna sig trygg. (Annika)

Pedagogerna låter barnen få den tid de behöver för att bygga en relation med de vuxna på förskolan och viktigt är att både barn och vårdnadshavare känner trygghet i vistelsen på förskolan.

Vi tvingar inte oss på en relation med barnet utan det kommer över tid som VH börjar lämna barnet eller ta ett steg tillbaka i rummet och låter oss vinna barnets förtroende. Personalen som arbetar med inskolningar får vara extra uppmärksamma på barnets signaler och behov för att visa att här är barnet tryggt. (Sandra)

6.4 Analys av anknytning under inskolningen

En gemensam nämnare för alla förskolor när det kommer till anknytning under inskolningsperioden är att pedagogerna tar det lugnt och inte tvingar fram en relation med barnet. Sara berättade i intervjun att pedagogerna brukar fråga vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna om barnets intresse för att kunna locka barnet till lek. Detta kopplas till att vårdnadshavarna förväntas vara närvarande för barnet för att kunna svara på just denna fråga. Här kopplas utvecklingsuppgifterna in för att vårdnadshavarna förväntas hjälpa sitt barn med uppgiften att knyta an till andra vuxna (Broberg, Risholm Mothander & Granqvist, 2020). Detta kan också underlätta för pedagogerna att främja samspel och kommunikation mellan inskolningsbarnet och den befintliga barngruppen, enligt den sociokulturella teorin (Säljö, 2020). Samtliga respondenter ansåg att det är viktigt att ta till sig vad vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna berättar om sitt/ deras barn för att kunna bygga en relation med barnet. Det är ju trots allt vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna som känner barnet bäst.

Ifall barnet har en trygg eller otrygg anknytning är väsentligt för pedagogerna som ska inskola barnet. Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad (2016) skriver att detta är viktigt att känna till för att veta hur man ska hantera barnets behov. Detta kan kopplas till vad respondenterna talar om att lyssna på och lära känna vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna. Det hjälper pedagogerna att veta hur de kan tillfredsställa barnets behov om de har lyssnat på vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna som har kommit med tips hur pedagogerna kan göra. Detta talar Annika om i intervjun.

Genom att jag tar till mig av vad vårdnadshavarna berättar om sitt barn får jag mer bakgrundsfakta som kan hjälpa mig att skapa en god relation med barnet och så anknytning med barnet med tiden kan känna sig trygg. (Annika)

Här synliggörs att Annika försöker vid inskolningen komma fram till ifall barnet har en trygg eller otrygg anknytning samt vara lyhörd för vad vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna har att berätta om barnets behov. Detta blir en viktig del av anknytningsteorin kopplat till förskolan. Barnet, som är mindre, hänger ihop med pedagogerna, som är något större (Bowlby, 2010). Barnet knyter an till sin(a) vårdnadshavare när de föds för att känna närhet och känslomässigt skydd. En del av barnets evolutionsteori är anknytningsteori. Barnet måste känna trygghet och att pedagogerna är närvarande på förskolan (Bowlby, 2010). Detta gör barnet genom att knyta an till pedagogerna på förskolan.

Några respondenter berättade att de ofta sitter på golvet när barnet inskolas. Pedagogerna sitter på golvet för att barnet ska känna att pedagogerna är på dess nivå. En annan anledning är att pedagogerna vill att barnet ska känna att pedagogerna är närvarande och finns nära barnet. Då kan barnet komma och gå som hen vill. Barnet ska känna att när hen finner ett behov av en pedagog så är denne tillgänglig och närvarande. Detta behövs och är viktigt för att barnet ska knyta an till pedagogerna och känna den tillit och tryggheten som barnet behöver när hen inskolas (Bowlby, 2010). Närvarande pedagoger bygger även upp barnets trygga bas på förskolan, vilket är en central del inom anknytningsteorin (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2016).

Genom alla svar som framkom under intervjuerna synliggörs det att pedagogerna jobbar aktivt med anknytningen under inskolningen. Pedagogerna jobbar på olika sätt för att barnet ska känna trygghet vilket är viktigt inom anknytningsteori (Bowlby, 2010). Pedagogerna lyssnar även på vad vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna berättar samt försöker läsa av barnet och dess behov.

Och då så kan barnen lyssna på sitt modersmål och då brukar dem oftast bli lite lugnare. Och så knyter vi an via Polyglutt till barnen.
(Sara)

Sara berättar även hur pedagogerna på hennes avdelning knyter an till barnet med hjälp av verktyget Polyglutt. Detta kan kopplas till att Sara vill stärka barnets trygga bas. Den trygga basen gynnar barnet så att hen ska våga utforska sin omvärld och våga ta för sig (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2016). Detta behövs när barnet sedan ska bli självständigt på förskolan utan sin(a) vårdnadshavare.

6.5 Anknytningspedagog

6.5.1 Förskola A

Sen är det också väldigt viktigt att det just är en som är specifik anknytningspedagog till barnet och sen självklart de andra pedagogerna också. Men det är ändå en som ansvarar och har huvudansvaret under just den här veckan. (Klara)

När personalen på förskolan får information om att det kommer ett nytt barn så bestämmer arbetslaget vem som ska ta hand om inskolningen. Den som tar inskolningen agerar då som anknytningspedagog för barnet.

Sen har vi ju alltid en B plan så att det alltid finns en B pedagog som finns till hands för barnet så att det inte bara är anknytningspedagogen. Ifall den pedagogen då är borta så finns det en B-pedagog som barnet kan knyta an till. Så man har alltid en A-plan och en B-plan. Men främst är det A-planen som vi brukar förhålla oss till i mån av personal. (Sara)

Saker och ting blir dock inte alltid som arbetslaget bestämt. Barnet kan självklart söka sig mer till en annan pedagog än den som arbetslaget muntligt har bestämt skall vara barnets anknytningspedagog. Då är det inte svårare än att arbetslaget ändrar vem som ska ta hand om inskolningen och agera anknytningspedagog. Scenariot att någon av pedagogerna blir sjuk kan också uppstå och då är arbetslaget flexibelt och ändrar till sin B-plan.

6.5.2 Förskola B

Inför inskolningen försöker man på förskola B bestämma i förväg vem som ska ha hand om en inskolning, men det har hänt att den ansvarige har blivit sjuk så att någon annan ur personalen fått ta över inskolningen.

Vi brukar i förväg bestämma vem som ska ha inskolningen men det har hänt ifall en vuxen som ska ha inskolningen är sjuk så att någon annan får ta inskolningen så kanske den personen fortsätter med det som påbörjats. (Marie)

Det är också så att barn ibland knyter an till någon annan ur personalen, men detta sker oftast efter inskolningsperioden är slut.

Asså det händer nog rätt sällan under inskolningen ska jag erkänna det är isåfall man behöver göra det senare under terminen men då har man jag kommit förbi inskolningen. (Marie)

6.5.3 Förskola C

På förskola C är det en person som ansvarar för inskolningen av det nya barnet så att både barn och vårdnadshavare kan lära känna den personen. Vem som ska ha hand om inskolningen beror oftast på hur schemat ser ut för personalen.

Vi brukar oftast bara ha en som tar sig an inskolningen eftersom det blir lättare att knyta an till både barnet som ska börja hos oss och dess vårdnadshavare. (Sandra)

Om det visar sig att barnet tyr sig mer till någon annan ur personalen kan inskolningen tas över av den personen istället för att ge barnet ytterligare trygghet och underlätta för anknytningen.

Sen är det ju självklart om barnet tyr sig till någon annan av oss andra som inte håller i inskolningen så ska ju barnet själv få välja det. Ibland är det bara att kemin stämmer och det känns lätt och tryggt så det är inget som är hugget i sten. (Annika)

6.6 Analys av anknytningspedagog

Anknytningspedagogen är den pedagog som blir barnets sekundära anknytningsperson när barnets primära anknytningsperson inte befinner sig på förskolan. Barnets primära anknytningsperson är dess vårdnadshavare (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2016).

Annika nämner ett scenario som kan uppstå under inskolningen. Detta är att ifall barnet som inskolas skulle knyta an till en av de andra pedagogerna så byter arbetslaget pedagog som håller i inskolningen. Här kan vi se en tydlig koppling mellan Annikas resonemang och vad Broberg, Hagström och Broberg (2012) skriver om att barn bara kan knyta an till få personer under sina första år. I Annikas resonemang är det i första hand barnperspektivet som syns, snarare än pedagogernas. Eftersom man inte på förhand kan bestämma vilken pedagog barnet tyr sig till uppvisar organisationen en anknytningsrelaterad flexibilitet när de anpassar pedagogen efter barnets behov.

Även de andra respondenterna ger uttryck för att de är flexibla vad gäller ansvarig inskolningspedagog. Pedagogerna berättar att barnets bästa och välmående sätts först och att inskolningen anpassas efter detta. Här syns tendenser till att pedagogerna vill att barnet ska

kunna få en sekundär anknytningsperson när barnets primära anknytningsperson inte är närvarande (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2016). Klara berättar att de andra pedagogerna också är viktiga men anknytningspedagogen kommer först. Barnet har sin anknytningshierarki även på förskolan. Det finns en anknytningspedagog som barnet tyr sig mer till och barnet kan även visa anknytningsbeteende till andra pedagoger (Broberg, Hagström & Broberg, 2012). Hagström (2016) skriver ifall alla pedagoger skulle vara anknytningspedagoger finns det en risk att barnets behov inte blir uppfyllda. Det kan skapa en förvirring hos barnet vem de ska söka sig till för att kunna få sina behov tillfredsställda.

6.7 Barngruppen

6.7.1 Förskola A

Alla tre pedagoger på förskola A uppger att det är olika hur barngruppen reagerar när ett nytt barn skolas in. Personalen, som jobbar med de yngre barnen, brukar vid samlingar presentera det nya barnet som inskolas.

Vissa barn blir nyfikna. (Klara)

De blir nyfikna, de blir glada. Andra blir lite mer suspekta. Vem är det där? Då är det vår uppgift att introducera barnet. Berätta för barnen att det har kommit en ny kompis. (Sara)

Martin, som jobbar med äldre barn, berättar att barngruppen brukar bli intresserad när det kommer ett nytt barn. Barnen brukar bjuda in det nya barnet till lek och olika aktiviteter. Barnen vill gärna visa det nya barnet runt och berätta var man kan hitta på olika lekar och aktiviteter.

Ja, precis de har ju lättare att interagera med varandra också. Där kan de ju också försöka prata med varandra och föra dialoger kanske. (Martin)

6.7.2 Förskola B

Personalen på förskola B har lagt märke till att barnen reagerar på inskolning av nya barn. Dels ser barnen okända vuxna på avdelningen och dels märker de att de nya barnen kräver extra mycket närhet och vill då också själva ha mer närhet. Vidare kan det komma protester från de gamla barnen när det märks att personalen måste lägga extra tid och fokus på de nya barnen.

Många gånger kan de nya barnen behöva lite extra av vår närhet och det märks också på våra gamla barn och de vill ju också ha den här närheten och de märker ju att vi fokuserar på de nya och då kan där komma lite protester. (Marie)

6.7.3 Förskola C

När nya barn skolas in så försöker personalen på förskola C dela upp barngruppen. Dels för att det ska bli en lugnare övergång för det nya barnet, dels för att alla barn ska få uppmärksamhet.

Vi brukar oftast dela in oss i små grupper och ännu mer när vi har inskolningar just för att minska stressen i gruppen och för att alla ska ges möjlighet att bli lyssnade på. (Annika)

De nya barnen möts med både nyfikenhet och avvaktande från de andra barnen, vilket är naturligt eftersom alla reagerar olika på nya situationer och ansikten. Pedagogerna har märkt att det bland äldre barn kan ta lite längre tid att hitta sin plats i barngruppen, men att yngre barn är mer spontana och gärna erbjuder de nya barnen en leksak de kan leka med tillsammans.

Alla barn är olika, vissa barn studerar på avstånd andra är nyfikna och vissa barn kommer fram och "bjuder" in till lek speciellt hos yngre barn då de kommer fram och lämna någon leksak till det nya barnen och sen börjar de leka lite sidan om varandra. Vid inskolning av äldre barn brukar det också fungera bra men kan ta tid att hitta vem man passar med och testar sig sakta men säkert fram. (Annika)

Det, som kan hjälpa de nya barnen att få kontakt och skapa en relation med de andra barnen på förskolan, är en aktivitet där barnen får tillfälle att bryta isen och samspela med varandra. Det finns också tillfällen när barnen tar egna initiativ och bjuder in de nya barnen till aktiviteter.

En gemensam aktivitet brukar rätta till det då de får något att göra, tillsammans med varandra. (Sandra)

Men många gånger bjuder de äldre barnen in det nya barn vid de tillfällena när de pysslar eller ritar. (Annika)

6.8 Analys av barngruppen

När ett nytt barn introduceras i barngrupperna på förskolan förändras dynamiken i gruppen. På alla förskolor beskriver pedagogerna att barnen reagerar både med glädje, nyfikenhet och misstro när ett nytt barn presenteras. Då får pedagogerna iklä sig rollen som guide och tolk till det nya barnet, bli den som introducerar den nya miljön och genom varsam handledning får det nya barnet att ta del av det sociala samspelet på förskolan. Genom att interagera med miljön och personerna på förskolan kan det nya barnet börja lära och utvecklas i enlighet med den sociokulturella teorin (Säljö, 2000).

Pedagogerna på förskolorna A och C berättar att bland de äldre barngrupperna är det vanligt att barnen gärna tar initiativ till lek och samspel med det nya barnet. De spelar då rollen som den kompetenta personen och genom kommunikation uppstår en lärandesituation mellan barnen. Inom det sociokulturella perspektivet är just samspel mellan individen och omgivningen nyckeln till all utveckling. Martin på förskola A tar också specifikt upp dialogen mellan barnen och det är just genom social interaktion som sociokulturella resurser skapas (Säljö, 2000).

Ett sätt för pedagogerna att få till samspel mellan de nya och de gamla barnen är gemensamma aktiviteter. Pedagogerna på förskola C nämner att exempelvis pyssel brukar skapa tillfällen för det nya barnet att bjudas in i gemenskapen av de gamla barnen. Två av förskolorna nämner att de gärna delar upp barnen och arbetar med mindre grupper just under inskolningen. Detta gör att pedagogerna kan få mer tid till det nya barnet, men också att det nya barnet försiktigt kan få tid att vänja sig vid alla nya ansikten.

Något som underlättar samspelet mellan det nya barnet och de barn som varit på förskolan längre är förekomsten av artefakter i form av leksaker. Leksakerna har uppkommit genom människors samlade erfarenheter och genom att barnen leker med dem, hjälper de barnen att mediera verkligheten. Barnen samspelar inte bara med varandra utan med hela sin omgivning,

inklusive miljö och artefakter (Säljö, 2000). Hos de yngre barnen används leksakerna som ett verktyg för att skapa nya relationer och genom det utöka sina sociala interaktioner och sitt språk.

När barnet under inskolningen börjar samspela och interagera med de andra barnen lär hen sig hur andra kan uppfatta omgivningen (Säljö, 2000). Barnet har tidigare samspelet med sin familj och andra närstående, men nu utökas hens sociala interaktioner och ger hen möjligheten att utvecklas och lära sig.

Genomgående för alla förskolor i studien är att pedagogerna arbetar för att barnet ska hitta den tryggheten hen behöver för att våga ta steget in i barngruppen. Sara på förskola A nämner att pedagogerna gärna tar plats på golvet och låter barnet komma och gå som hen vill hos dem. Detta ger barnet utrymme att utforska på egen hand samtidigt som hen kan återvända till tryggheten när de vill. Pedagogerna nämner också att det hjälper att arbeta i mindre barngrupper så att inskolningsbarnen inte blir överväldigade av intryck den första tiden. Förutom att initiera pyssel eller andra gemensamma aktiviteter låter pedagogerna barnen själv hitta varandra under inskolningen. Kontakt mellan barnen tvingas inte fram utan får komma naturligt och ur ett intresse från barnen att skapa en relation.

7 Diskussion och slutsats

I detta kapitel kommer vi att sammanfatta resultaten från vår empiri och våra analyser av dessa. Våra frågeställningar var: Hur organiserar pedagoger inskolning avseende arbetssätt och aktivt arbete med anknytning?, Vem och/ eller vilka faktorer bestämmer vem som ska vara anknytningspedagog? och Hur agerar/ reagerar barngruppen när ett nytt barn inskolas?. Syftet med att ställa dessa frågor var att undersöka hur vi som pedagoger kan arbeta med att skapa en så trygg miljö som möjligt för barnet under inskolningsprocessen. Vi upplever att vi har presenterat svar på våra frågor i föregående kapitel. Här presenteras våra centrala slutsatser utifrån vår studies syfte och frågeställningar. Genom den analys som vi genomfört kan man se att pedagogerna arbetar aktivt med anknytning under inskolningen. Tillvägagångssättet kan se olika ut, men det gemensamma målet är att barnet som inskolas ska känna sig tryggt. Upplägget för inskolningen ser ut på olika sätt men gemensamt är att barnets välmående alltid sätts i första hand och inskolningen anpassas utifrån detta. Respondenterna betonar vikten av att de lyssnar på vad barnets vårdnadshavare säger när de berättar om barnets behov och intresse under inskolningen. Detta för att pedagogerna ska kunna hjälpa barnet att må bra och vara så nöjt som möjligt under inskolningen samt tiden på förskolan.

Vi kommer även att ställa våra resultat i dialog med tidigare forskning för att resonera kring hur våra resultat förhåller sig till forskningsläget generellt. Slutligen kommer vi att resonera kring vår metod och genomförande, studiens vikt för professionen och hur man kan gå vidare forskningsmässigt i ämnet.

7.1 Resultatdiskussion

På förskolorna i studien arbetar personalen för att inskolningen ska ske på barnens villkor. Därmed sätter man barnens perspektiv i fokus och att utgå från deras behov uppmärksammas även i Hagströms studie (2010) där pedagogernas ökade förståelse för barnens perspektiv positivt påverkar anknytningen.

I vår studie har vi sett hur pedagogerna inte bara skolar in barnen utan också i viss mån vårdnadshavarna. Genom att vårdnadshavarna närvarar i början av inskolningen blir de lika involverade som barnen. Pedagogerna skapar därmed inte bara en relation till barnen utan också

till deras vårdnadshavare. Detta stöds av både Hagström (2010) och Markström och Simonsson (2017). Pedagogerna i dessa studier inkluderar sin kontakt med föräldrarna när de pratar om barnens trygghet och Markström och Simonsson (2017) uttrycker det till och med att hemmets och förskolans aktörer arbetar som partners för barnets bästa.

Under intervjun med Marie på förskola B berättades att pedagogerna rutinmässigt har ett uppföljande möte med vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna till det barn som skolats in. Mötet ger möjlighet till reflektion och återblick. Detta synliggörs också i Hagströms studie (2010) där just reflektion och självinsikt nämns som viktiga framgångsfaktorer. Att ständigt se tillbaka och utvärdera sig själv och sitt eget arbete ger både lärande och utveckling enligt Hagström (2010) och detta kommer även att ha stor betydelse för vår framtida yrkesroll.

När vi har intervjuat förskollärare och barnskötare inför vår studie är det tydligt att alla sätter barnens trygghet i främsta rummet. Utgångspunkten är att när barnen känner sig trygga, vågar de ta nästa steg mot att forma nya relationer. Liknande inställning ser vi i Hagströms studie (2010) där pedagogerna använder samma ord och uttryck när de talar om anknytning. I Hagströms studie (2010) används mindre barngrupper som ett sätt att skapa trygghet för det nya barnet genom att försiktigt introducera nya ansikten för barnet och även förskolorna i vår studie använder detta under inskolningen. Pedagogerna i Markström och Simonsson studie (2017) berättar att de genom att interagera med föräldrarna kan underlätta för barnets trygga övergång från hem till förskola. Vårt resultat, där respondenterna talar om att de tar det lugnt med anknytningen till barnet för att barnet ska känna sig tryggt på förskolan, kan vi koppla till Commodaris (2013) studie där hon anser att trygg anknytning gynnar barnets lärande. Detta ser vi genom vår studie där respondenterna prioriterar den trygga anknytningen för att gynna barnets lärande.

Simonsson (2015) anser att inskolningsbarnet aktivt söker kontakt med de andra barnen genom att använda olika artefakter och i vår studie belyser vi hur personalen genom att närma sig och lära känna barnet, kan underlätta denna process genom att till exempel ta fram de leksaker barnet är intresserat av. Simonsson (2015) anser att även detta påverkar barnets trygghet positivt och kan således även komma att påverka barnets möjlighet att skapa kontakt med andra barn. Några respondenter i vår studie talade om hur en del inskolningsbarn följde med barngruppen när gruppen ville introducera material, detta kan kopplas till Simonssons (2015) studie. Markström och Simonsson (2017) visar att observation av föräldrarnas samspel med barnen under inskolningen hjälper pedagogerna att lära känna barnet.

Pedagogerna vi intervjuade berättade att de vill locka det nya barnet att delta i olika aktiviteter eftersom detta underlättar för barnet att skapa nya relationer med andra barn. Detta stöds av den forskning Simonsson och Thorell (2010) genomfört. Där beskrivs inskolningsbarn-pedagog-förskola som ett av de tema som äger rum under en inskolning och att pedagogernas stöd hjälper det nya barnet att senare skapa relationer på egen hand. Intressant här är att vår studie gjorts ur förskolepersonalens synvinkel och att Simonsson och Thorell (2010) har tagit barnens perspektiv, men att vi ändå ser liknande mönster. Detta kan visa att studierna har god reliabilitet.

Enligt Simonsson och Thorell (2010) finns det tre vägar för barnet att skaffa sig tillgång till de andra barnens lek på förskolan. Dessa tendenser kan vi också se i vår studie då respondenterna beskriver hur de använder gemensamma aktiviteter för att skapa samspel mellan barnen, hur leksaker används som "isbrytare" och hur barn bjuder in det nya barnet att delta i leken. Skillnaden ligger återigen i vilket perspektiv som antagits, det enskilda barnets kontra hela barngruppens genom pedagogernas ögon. Det som skiljer studierna åt är att i vår studie är det de "gamla" barnen som enligt respondenterna tar första steget till kontakt. Vid en första titt kan barnen i vår studie uppfattas vara mindre aktiva i sitt kontaktskapande, men skillnaden kan ligga i att Simonsson och Thorell (2010) har antagit inskolningsbarnets perspektiv medan vår studie har utgått ifrån vad som händer i barngruppen när ett nytt barn introduceras. Vi kan även koppla Commodaris (2013) studie till vårt resultat att barngruppen tar det första steget för att söka kontakt med det nya barnet. Parallellen vi kan dra är att när grunden av inskolningen har lett till en trygg anknytning gynnas barnets sociala kompetens. Här synliggörs att barnet, som skolas in, inte tar det första steget men är ändå öppen för kontakt med barngruppen.

I Hagströms studie (2010) byts inte anknytningspedagog om inte externa händelser, som till exempel sjukskrivning eller föräldraledighet, tvingar fram det. Detta kan bero på att denna studie inte specifikt handlar om inskolning över två veckor, utan ett projekt där utsatta barn till föräldrar med någon form av psykisk ohälsa behöver en kompletterande anknytningsperson på förskolan. Dessa barn har svårt att knyta an till andra och anknytningsprocessen sträcker sig över lång tid till skillnad från inskolningen som oftast pågår under två veckor. De anknytningssvårigheter pedagogerna möter i Hagströms studie (2010) är förväntade eftersom föräldrarnas ohälsa är känd och anknytningsprocessen får lov att ta tid. Inskolningen har oftast en tidsram som sätts av föräldrarnas behov att börja arbeta och anknytning behöver tas tillvara

när den uppstår. På grund av detta tar förskolorna i vår studie hänsyn till om barnet verkar knyta an till en annan pedagog och byter då inskolningsansvarig. Om anknytningspedagogen på förskolan behövs bytas ut så är alla förskolor i vår studie öppna och flexibla i detta sammanhang. I studien av Markström och Simonsson (2017) finns inte en ansvarig inskolningspedagog som ska ansvara för barnet, utan det är föräldrarnas ansvar att introducera barnet för den nya miljön.

7.2 Metoddiskussion

Vårt syfte med forskningsstudien är att bland annat få en fördjupad bild av hur förskollärare och barnskötare aktivt arbetar med anknytning under inskolning och valde därmed en kvalitativ forskningsansats. Vi fann att ett lämpligt tillvägagångssätt för att kunna uppnå syftet och besvara frågeställningarna, var att genomföra semistrukturerade intervjuer med respondenterna (Patel & Davidsson, 2019). Vi ville även ha möjligheten att kunna ställa följdfrågor. Hade vi valt en kvantitativ metod hade intervjun kunnat vara i form av en enkät. Då hade frågorna blivit mer en form av slutna frågor och det hade kunnat ge oss en mer övergripande bild av till exempel hur olika förskolor lägger upp sin planering eller liknande. Däremot hade det varit svårt att få in mer djuplodande resonemang och självreflektion, vilket har varit viktigt för oss, genom enkäter. Med tanke på att anknytning är en personbunden process kändes det mer meningsfullt att låta de som deltar i processen få resonera fritt kring sitt uppdrag och roll.

I våra intervjuer kunde vi ställa frågor som var så pass öppna att pedagogerna kunde tala fritt om ämnet. Med några av respondenterna kom våra teman tydligt och naturligt upp i intervjuerna. Till några av respondenterna fick vi dock ställa följdfrågor och leda respondenterna in på det som var viktigt för oss att undersöka. Det var till vår fördel att vi kunnat ställa öppna och djuplodande samt följdfrågor. Vi valde att genomföra intervjuerna var för sig för att spara tid med tanke på den korta tidsram som vi haft för detta arbete. Detta ledde till att vi under samma dag genomförde flera intervjuer. En annan fördel var att alla respondenter gav sitt samtycke till att vi spelade in intervjuerna. Detta gynnade både oss och respondenterna då vi kunde transkribera ordagrant allt som sades under intervjun. Därmed kunde vi undvika felhörningar och att respondenternas svar redogjordes felaktigt.

En aspekt, som kan ses som en nackdel, är att vi inte observerat någon inskolning. Det hade kanske kunnat vara till vår fördel om vi hade observerat inskolningar för att kunna få en mer rättvis bild om hur arbetet med inskolningar går till. Detta var dock inte möjligt då förskolorna inte hade några pågående inskolningar inom tidsramen för vår undersökning.

På grund av brist på ord i arbetet har vi valt att utesluta underrubriken: Validitet och reliabilitet under vår rubrik: Metod. Därför har vi valt att enbart skriva dessa få meningar gällande nämnda underrubrik. Validiteten i vår forskningsstudie kan anses vara god då vi har undersökt det vårt syfte och frågeställningar gick ut på. Reliabiliteten i vår kvalitativa studie består av vår förmåga att tolka det som sägs under intervjuerna. Till skillnad från en kvantitativ studie är reliabilitet i en kvalitativ studie nära förknippad med validitet och används sällan (Patel & Davidson, 2019).

I efterhand kan vi se att vi i vårt manus inte hade några frågor om mindre bra exempel på verktyg eller upplägg av inskolning. Vi fick heller inga exempel från våra respondenter. Genom att ställa denna typ av frågor hade vi kunnat få fler synvinklar på arbetet med inskolning, så i detta avseende finns områden för utveckling.

7.3 Förslag på fortsatt forskning

Vid vidare forskning skulle man kunna fördjupa sig i vad pedagogerna upplever mindre bra med inskolningen. Man skulle även kunna inkludera vårdnadshavarens/ vårdnadshavarnas syn på inskolningen. Hur upplever vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna inskolningen med tanke på upplägg med tider samt anknytning? Även aspekten om hur vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna anser det ska gå till när anknytningspedagog bestäms skulle vara intressant. Ska arbetslaget, barnet eller vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna bestämma detta själva eller tillsammans?

7.4 Slutsats

Slutsatsen av denna studie är att pedagoger på förskolor arbetar aktivt med anknytning under inskolningen. Pedagogernas arbetssätt varierar, men de tänker alltid utifrån barnets välmående samt dess bästa. Likaså varierar och anpassas uppläggen av inskolningen utifrån barnets välmående och dess bästa. Detta tas även i beaktande så att anknytningspedagogen kan ändras under inskolningen ifall barnet tyr sig mer till en annan pedagog än den som arbetslaget

ursprungligen utsett till anknytningspedagog. Barngruppen agerar/ reagerar olika när ett nytt barn skolas in. Detta beror på vilken ålder barngruppen består av. De äldre barnen brukar försöka bjuda in inskolningsbarnet till lek och samtal. De yngre barnen ställer sig vanligen lite mer fundersamt till inskolningsbarnet. I dessa situationer tar pedagogerna på sig rollen att presentera det nya barnet för barngruppen.

Referenser

Alvehus, Johan (2019). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. Upplaga 2
Stockholm: Liber

Bowlby, John (2010). *En trygg bas: kliniska tillämpningar av anknytningsteorin*. 2. utg.
Stockholm: Natur & kultur

Brandtzæg, Ida, Torsteinson, Stig & Øiestad, Guro (2016). *Se barnet inifrån: att arbeta med
anknytning i förskolan*. Stockholm: Natur & Kultur

Broberg, Malin, Hagström, Birthe & Broberg, Anders (2012). *Anknytning i förskolan: vikten
av trygghet för lek och lärande*. 1. uppl. Stockholm: Natur & Kultur

Broberg, Anders, Risholm Mothander, Pia & Granqvist, Pehr (2020). *Anknytningsteori*. Andra
utökade utgåvan [Stockholm]: Natur & Kultur

Commodari, E. (2013) 'Preschool Teacher Attachment, School Readiness and Risk of Learning
Difficulties', *Early Childhood Research Quarterly*, 28(1), ss. 123–133. Tillgänglig på:
[https://www-sciencedirect-
com.proxy.mau.se/science/article/pii/S0885200612000348?via%3Dihub](https://www-sciencedirect-com.proxy.mau.se/science/article/pii/S0885200612000348?via%3Dihub) [Hämtad 2023-11-
02]

Eriksson-Zetterquist, Ulla & Ahrne, Göran (2015). Intervjuer. I Ahrne, Göran & Svensson,
Peter (red). *Handbok i kvalitativa metoder*. 2., [utök. och aktualiserade] uppl. Stockholm: Liber,
s. 34-54

Hagström, Birthe (2010). *Kompletterande anknytningsperson på förskola*. Lärarutbildningen,
Malmö högskola (Malmö studies in educational sciences: 48). Tillgänglig på:
[https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,cookie,url,shib&db=cat05
074a&AN=malmo.b1622100&site=eds-live&scope=site](https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,cookie,url,shib&db=cat05074a&AN=malmo.b1622100&site=eds-live&scope=site) [Hämtad 2023-09-11]

Hagström, Birthe (2016). Anknytning handlar om tillit. I Riddersporre, Bim & Bruce, Barbro
(red.) . *Omsorg i en förskola på vetenskaplig grund*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur, s. 103-
119.

Jakobsson, Anders (2012). Sociokulturella perspektiv på lärande och utveckling - Lärande som begreppsmässig precisering och koordinering. *Pedagogisk Forskning i Sverige*. 2012. årg 17 nr 3-4 s. 152-170 issn. 1401-6788

Källhage, Sofie & Malm, Josefin (2020). *Introduktion i förskolan: trygg start för likvärdig utbildning*. Första upplagan Stockholm: Gothia fortbildning

Lindgren, Camilla & Torro, Tuula (2019). *Trygg inskolning grunden för en givande förskoletid*. Johanneshov: MTM

Läroplan för förskolan: Lpfö 18 (2018). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på: <https://www.skolverket.se/publikationer?id=4001> [Hämtad 2023-10-13]

Markström, Ann-Marie & Simonsson, Maria (2017). Introduction to preschool: *strategies for managing the gap between home and preschool*. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 3:2, 179-188. Tillgänglig på: <https://liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1140649/FULLTEXT01.pdf> [Hämtad 2023-10-19]

Patel, Runa & Davidson, Bo (2019). *Forskningsmetodikens grunder att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Johanneshov: MTM

Simonsson, Maria (2015). The role of artefacts during transition into the peer group: 1-3-year-old children's perspective on transition between the home and the preschool in Sweden. *International Journal of Transitions in Childhood, Vol 8, 2015* Tillgänglig på: https://www.researchgate.net/publication/289538640_THE_ROLE_OF_ARTEFACTS_DURING_TRANSITION_INTO_THE_PEER_GROUP_1-TO_3-YEAR-OLD_CHILDREN'S_PERSPECTIVE_ON_TRANSITION_BETWEEN_THE_HOME_AND_THE_PRESCHOOL_IN_SWEDEN [Hämtad 2023-09-11]

Simonsson, Maria & Thorell, Mia (2010). *Att börja på förskolan: Exempel på barns sociala samspelsprocesser under inskolningen*. Linköping Universitet Tillgänglig på: <https://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1397853/FULLTEXT01.pdf> [Hämtad 2023-09-11]

Skolverket (2022). *Barn och elever är aktiva i sin egen inskolning*. Tillgänglig på: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/artiklar-om-forskning/barn-och-elever-ar-aktiva-i-sin-egen-inskolning> [Hämtad 2023-10-13]

Säljö, Roger (2000). *Lärande i praktiken: ett sociokulturellt perspektiv*. Första upplagan. Stockholm: Prisma

Vetenskapsrådet (2022). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Tillgänglig på: <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2002-01-08-forskningsetiska-principer-inom-humanistisk-samhällsvetenskaplig-forskning.html> [Hämtad 2023-09-22]

Bilagor

Bilaga 1. Intervjufrågor

Bilaga 2. Samtyckesblankett

Bilaga 1.

Intervjufrågor.

Hur länge har du jobbat på förskola? Vad har du för utbildning?

Hur går inskolningen till?

Hur kommer anknytning in under inskolningen?

Hur fungerar/ reagerar barngruppen när ett nytt barn inskolas?

Hur hjälper ledningen till inför/under inskolningen?

Underfrågor

Är det en eller flera som håller i inskolningen?

Är det både förskollärare och barnskötare som håller i det?

Utser ni en specifik anknytningsperson eller ser ni vem barnen söker sig till?

Bilaga 2.

LÄRANDE OCH SAMHÄLLE
BARNDOM-UTBILDNING-SAMHÄLLE

Datum

På förskolläraryrket utbildningen vid Malmö universitet skriver studenterna ett examensarbete på sjunde terminen. I detta arbete ingår att göra en egen vetenskaplig studie, utifrån en fråga som kommit att engagera studenterna under utbildningens gång. Till studien samlas ofta material in vid förskolor, i form av t.ex. intervjuer och observationer. Examensarbetet motsvarar 15 högskolepoäng, och utförs under totalt 10 veckor. När examensarbetet blivit godkänt publiceras det i Malmö universitets databas DIVA (<http://mau.diva-portal.org/smash/search.jsf?language=s&dswid=4868>)

Samtycke till medverkan i studentprojekt

Våra namn är Aron Lilliefeldt Ericsson och Linnea Livman. Vi är två studenter som går termin 7 av förskolläraryrket utbildningen på Malmö Universitet. Vi är som sagt inne på vår sista termin och tar examen i januari.

Denna intervju kommer att vara en del av vårt examensarbete. Vi kommer att göra intervjuer med olika personer för att samla in empiri till vårt arbete. Vårt examensarbete kommer att handla om inskolning och anknytning. Våra frågor under intervjun kommer alltså vara kopplat till dessa områden och hur arbetet går till på förskolan. Vi kommer att spela in ljud under intervjuerna för att vi ska kunna kolla tillbaka samt transkriberat intervjun.

Vi kommer att använda oss av fiktiva namn, om vi kommer att använda namn i arbetet. Detta vill säga att ert riktiga namn inte kommer att användas. Vi kommer att spela in ljud under intervjun. Vi kommer sedan att efter intervjun transkribera vårt samtal. Det kan även förekomma att vi skriver anteckningar under vårt samtal. Vi kommer att spela in vårt samtal via zoom på datorn. De som kommer ta tillgång till material är vi två såklart, sedan även vår handledare och examinator.

Det inspelade materialet och personuppgifter kommer att lagras på Malmö universitets server oåtkomligt under arbetet med vårt examensarbete. Detta gäller även dessa samtyckesblanketter. Allt material kommer att raderas, samtyckesblanketter och inspelat material kommer att raderas ett halvår efter examensarbetet har godkänt.

Vi kommer att förhålla oss till Vetenskapsrådets forskningsetiska principer under helt vårt arbete med vårt examensarbete. Här finns länk ifall du vill läsa exakt vad det innebär. https://www.vr.se/download/18.68c009f71769c7698a41df/1610103120390/Forskningsetiska_principer_VR_2002.pdf

Här kommer förslag på hur vi kommer arbete utifrån vissa principer.

- Du kommer kunna dra ut din medverkan ur detta arbete när som helst, utan att det uppstår negativa konsekvenser.
- Du kommer att avidentifieras i det slutfärdiga arbetet.

- Materialet, det inspelade materialet, kommer enbart användas till denna studie och kommer förstöras när arbetet är färdigt och godkänt betyg har satts.

.....
Studentens underskrift och namnförtydligande

Kontaktuppgifter till student (tfn nr, e-mail):

.....

Ansvarig handledare på Malmö universitet:

.....

Kursansvarig på Malmö universitet:

.....

Kontaktuppgifter Malmö universitet:

www.mah.se
040-665 70 00

Information om Malmö universitets behandling av personuppgifter

	Personuppgiftsansvarig	Malmö universitet
	Dataskyddsbud	dataskyddsbud@mau.se
	Typ av personuppgifter	Namn, anteckning av lärandesituation, bild och/eller filmklipp samt ditt samtycke till att Malmö universitet behandlar dessa personuppgifter.
Ändamål med behandlingen		För att möjliggöra undervisnings- och examinationssituationer i förskolemiljö för studenter vid Malmö universitets förskolläraryt utbildning.
Rättslig grund för behandling		Ditt samtycke.
Mottagare		Personuppgifterna kommer endast användas i utbildningssyfte inom ramen för Förskollärarytprogrammet vid Malmö universitet och kommer inte att spridas vidare till någon annan mottagare.
Lagringstid		Malmö universitet kommer spara dina personuppgifter så länge de behövs för ovan angivet ändamål eller till dess att du återkallar ditt samtycke. Efter genomförd kurs/program kommer personuppgifterna att raderas. Malmö universitet kan dock i vissa fall bli skyldiga att arkivera och spara personuppgifter enligt Arkivlagen och Riksarkivets föreskrifter.
Dina rättigheter		Du har rätt att kontakta Malmö universitet för att 1) få information om vilka uppgifter Malmö universitet har om dig och 2) begära rättelse av dina uppgifter. Vidare, och under de förutsättningar som närmare anges i dataskyddslagstiftningen, har du rätt att 3) begära radering av dina uppgifter, 4) begära en överföring av dina uppgifter (dataportabilitet), eller 5) begära att Malmö universitet begränsar behandlingen av dina uppgifter. När Malmö universitet behandlar personuppgifter med stöd av ditt samtycke, har du rätt att när som helst återkalla ditt samtycke genom skriftligt meddelande till Malmö universitet. Du har rätt att inge klagomål om Malmö universitets behandling av dina personuppgifter genom att kontakta Datatillsynsmyndigheten, Box 8114, 104 20 Stockholm.

Samtycke

Härmed samtycker jag till att medverka i ovan beskrivna studentprojekt, samt bekräftar att jag har tagit del av informationen om Malmö universitets behandling av personuppgifter.

Namn: .....

Namnförtydligande:.....

Dagens datum: .....